

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 40/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 december 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen (RP 287/2010 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Markku Sorvari, finansministeriet
- lagstiftningsråd Tuula Majuri, justitieministeriet
- ledande rådgivare Erkki Kontkanen, Finansinspektionen
- jurist Riitta Kokko-Herrala, Konsumentverket
- direktör Helena Laine, Finansbranschens Centralförbund.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om Finansinspektionen ändras så att det framgår att Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europeiska systemrisknämnden har grundats inom Europeiska unionen och vad det får för följder för Finansinspektionen i Finland.

Enligt förslaget ska det i lagen om Finansinspektionen konstateras att Finansinspektionen är en del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Finansinspektionen ska delta i det samarbete som systemet kräver. Finansinspektionen ska beakta beslut, anvisningar och rekommendationer från Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europeiska systemrisk-

nämnden samt kommissionens bestämmelser om tekniska standarder.

Lagen ska kompletteras med bestämmelser om sådant samarbete med berörda ministerier som gäller beredningen av föreskrifter. Uppgifterna för Finansinspektionens direktion och direktör ska kompletteras så att de också omfattar Finansinspektionens verksamhet som en del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Samtidigt ska direktionen bli skyldig att också höra representanter för konsumenterna och för andra som använder tjänsterna om de mål som har ställts upp för tillsynen, måluppfyllelsen samt om Finansinspektionens budget. Lagen kompletteras med hänvisningsbestämmelser om direktörens och de övriga tjänstemännens oberoende ställning som medlemmar i ett förvaltningsorgan vid Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

digheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europeiska systemrisknämnden.

Finansinspektionens rätt att överföra inspektionsuppgifter på en annan nationell tillsynsmyndighet inom Europeiska unionen preciseras. Bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att överlåta sekretessbelagda uppgifter ändras så att också uppgifter som lämnas till Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och till

den gemensamma kommittén för dessa myndigheter samt till systemrisknämnden omfattas av bestämmelserna. Dessutom ska det för tydlighetens skull tas in bestämmelser om de beslut som Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten får låta beröra aktörer på den finska finansmarknaden.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Propositionen hänger samman med genomförandet av tillsynssystemet för den europeiska finansmarknaden. Systemet startade i början av 2011 och består av tillsynsorganisationer (en figur över deras struktur finns bifogad) för mikronivån (bankmyndigheten, värdepappers- och marknadsmyndigheten och försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, nedan tillsynsmyndigheterna) och för makronivån (Europeiska systemrisknämnden). Finansinspektionen företräder Finland i tillsynsmyndigheterna och tillsammans med Finlands Bank i systemrisknämnden. Propositionen sätter ramarna för Finansinspektionens medverkan i tillsynsorganisationerna och genomförandet av de beslut som fattas inom systemet.

Tillsynsmyndigheterna ska lägga fram utkast till tekniska standarder som slutgiltigt godkänns av kommissionen. De har också bl.a. rätt att komma med råd och rekommendationer och övervaka att tillsynsmyndigheterna i medlemsländerna samordnat tillämpar bestämmelserna. Systemrisknämnden svarar för övervakningen av stabiliteten på makronivån. Den ska förebygga eller åtminstone lindra systemrisker och den vägen bidra till balanserade förhållanden för ekonomisk tillväxt.

Det är fråga om expertorgan som ska vara oavhängiga. Förordningarna innehåller också särskilda bestämmelser om opartiska ledamöter i tillsynsstyrelsen och förvaltningsstyrelsen. Ledamöterna ska handla i hela unionens intresse och varken efterfråga eller ta emot instruktioner från unionens institutioner eller organ, någon regering i en medlemsstat eller något annat offentligt eller privat organ. Dessutom har de enligt förordningarna tystnadsplikt, främst när det gäller affärshemligheter.

Bestämmelserna påverkar inte Finansinspektionens skyldighet att hålla de nationella myndigheterna noggrant informerade om lagstiftningsprojekt som anknyter till det europeiska tillsynssamarbetet eller faktorer som kan inverka på stabiliteten på finansmarknaden. Utskottet understryker att skyldigheten är omfattande och föreslår därför att formuleringen som avgränsar skyldigheten stryks i 3 b § 2 mom. 2 punkten.

Den grundlagsfästa skyldigheten att informera riksdagen (96 och 97 § i grundlagen) gäller allt beredningsarbete med anknytning till EU. En skyldighet som redan föreskrivs i grundlagen ska inte skrivas in i någon annan lag. Därför föreslår utskottet att bestämmelsen om information till riksdagen (3 b § 3 mom.) utgår. Till viss del strider den dessutom mot grundlagsbestämmelserna. Finansinspektionen ska lämna det ansvariga ministeriet all information som riksdagen kan behöva.

Finansinspektionen arbetar i anknytning till Finlands Bank och dess verksamhet övervakas av bankfullmäktige, som riksdagen tillsätter. Utskottet påpekar att de nya bestämmelserna kommer att leda till att bankfullmäktiges tillsynsansvar ökar. Det behövs alltså tillräckligt med resurser för att tillsynen ska kunna genomföras effektivt.

Även om Finansinspektionen inte direkt hör till statsrådets linjeorganisation, bör den tillämpa samma principer som den övriga statsförvaltningen när den förbereder EU-ärenden. Utskottet har ovan framhållit behovet av att hålla de behöriga ministerierna informerade om frågor som är aktuella både hos tillsynsmyndigheterna och i systemrisknämnden (jfr 71 § i lagen om Finansinspektionen, 878/2008). Tillsynen över finansmarknaden är en central del av finanspolitiken, som regeringen svarar för på det nationella planet.

För att kunna komma med en samsyn från expertisen är det viktigt att Finansinspektionen på möjligast bred front låter berörda grupper på det nationella planet yttra sig när ärenden som gäller lagstiftningen bereds.

Utskottet lyfter fram att det europeiska systemet för finanstillsyn inte är en del av det europeiska centralbankssystemet, utan en expertorganisation med begränsad beslutanderätt som sorterar under EU-organen och institutionerna. Med hänsyn till att chefdirektören för Finlands Bank är ledamot i systemrisknämnden bör det utredas om också lagen om Finlands Bank behöver ändras.

Utöver de ovan beskrivna ändringsbehoven i 3 b § föreslår utskottet tekniska ändringar i 3 a § 1 mom. och 71 §.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 3 a, 3 b och 71 § med följande ändringar:

3 a §

Det europeiska systemet för finansiell tillsyn

Finansinspektionen är en del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (*Europeiska bankmyndigheten*), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (*Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten*), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (*Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten*), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG, nedan *de europeiska finanstillsynsförordningarna*, samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd, nedan *förordningen om Europeiska systemrisknämnden*. Syftet med systemet för finansiell tillsyn är att säkerställa tillsynen över Europeiska unionens finansiella system.

(2 och 3 mom. som i RP)

3 b §

Samarbete kring beredningen av föreskrifter

(1 mom. som i RP)

Finansinspektionen ska utan dröjsmål lämna det ministerium som svarar för beredningen av lagstiftningen om finansmarknaden samt om marknadens funktion upplysningar om

(1 punkten som i RP)

2) något annat ärende som inletts vid en europeisk tillsynsmyndighet, om ärendet enligt Finansinspektionens bedömning kan ha (*utesl.*) in-

EkUB 40/2010 rd — RP 287/2010 rd

verkan på verksamheten på eller stabiliteten hos
den finska finansmarknaden (*utesl.*).
(*Utesl.*)

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

(Som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

Helsingfors den 26 januari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Mauri Salo /cent
medl. Harri Jaskari /saml
Anne Kalmari /cent
Matti Kangas /vänst
Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /saml
Eero Lehti /saml

Päivi Lipponen /sd
Marjo Matikainen-Kallström /saml
Petteri Orpo /saml
Sirpa Paatero /sd
Oras Tynkkynen /gröna
Markku Uusipaavalniemi /saf
Ulla-Maj Wideroos /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.

Bilaga

